

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Pelagius primus Sapaudo Arelatensi non tribuit apertè auctoritatem convocandorum Conciliorum. Legatio illa data precibus Regis Childeberti. Ex verbis Pelagij colligitur non admodum habitos in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Italia Theodorici, penes quem erat administratio regni Vvisgothorum in Hispania. Sed postquam civitas Arelatenfis in jus Francorum cecit, Vigilius Papa aut ejus successores nullam Arelatenfis Episcopis sollicitudinem in Hispanias attribuerunt. Verum Symmachus non eo loci substitit ut generalem tantum religionis curam Casario committeret, sed insuper ei auctoritatem tribuit convocandi Concilium Episcoporum, si religio ita posceret, ut in eo controversiae finirentur. Quod si tale negotium emergerit quod illic difficile fuerit terminari, ad sedem apostolicam referatur ab Episcopo Arelatenfi. Quoad Episcopos vero ex regionibus Galliarum & Hispaniarum, jubet ut ij qui Romam proficisci voluerint, literas Casarij secum deferant, ut Summus Pontifex agnoscat quae sit eorum dignitas, & utrum eis communionem suam impertiri debeat: *Decernimus ut circa ea quae tam in Galliae quam in Hispaniae provinciis de causa religionis emerferint solertia tua fraternitatis invigilet. Et si ratio poposcerit praesentiam Sacerdotum, servata consuetudine unusquisque tua dilectionis admonitus auctoritate conveniat. Et si Dei adjutorio controversa incidens amputari poterit, ipsius hoc meritis applicemus. Alioquin existentis negotii qualitas ad sedem apostolicam te referente perveniat. Infra: Si quis de Gallicana vel Hispana regionibus ecclesiastici ordinis atque officij ad nos venire compulsus fuerit, cum fraternitatis tuae notitia iter peregrinationis arripiat; ut nec honor ejus, per ignorantiam, aliquam contumeliam patiat, & ambiguitate depulsa, a nobis animo securo in communionis gratiam possit admitti.*

VII. Anno DCLV. Vigilius Papa vicariatuum suum per Gallias concessit Auxanio Episcopo Arelatenfi, concessio etiam usu Pallij. Tribuit autem ei potestatem convocandi synodum omnium Episcoporum Gallicanorum; quos adesse jubet sub poena suspensionis, quam synodus adversus eos decerneret nisi justam excusationem adferant. Eo tamen casu tenentur mittere vice sua Presbyterum aliquem, aut Diaconum, qui eis nuntiet quae decreta fuerint in illa synodo: *Et quia necesse est ut aptis Deo propitiante temporibus Arelatenfis Episcopus nostris vicibus fungatur, quoties judicaverit expedire ut profacienda consolatione communi Episcoporum debeant congregari persone, nullus inobediens ejus forte mandatis sit.* Sed observandum est legationem illam Arelatenfi Episcopo fuisse concessam petente Childeberto Rege. Quippe extraordinariae res hujusmodi, quae novitatem inducunt adversus Canones, obtinere non possunt in regno absque consensu re-

gio. *Sicut nos, inquit Vigilius ad Auxantium scribens, pro tua pietatis affectu, & pro gloriosissimi filij nostri Regis Childeberti Christiana devotione mandatis, vices nostras libentissima voluntate contulimus.* Post obitum Auxanij, idem Pontifex vicariatuum suum Aureliano ejus successoris tribuit; sed id factum in gratiam Regis Childeberti, qui ita fieri optaverat: *Administrationem vicum nostrarum, inquit, fraternitati vestre animo libenti committimus; --- quando & summi sacerdotij consortio vos dignos divina esse gratia judicavit, & gloriosissimi Childeberti Francorum Regis Christiana & Deo placita in perhibendo vobis testimonio voluntas accessit.* Inde factum ut Iustinianus in rescripto ad Quintam Synodum Oecumenicam misso, loquens de hoc Aureliano, dicat eum fuisse Episcopum Arelati, *quae est prima sanctissimarum Galliae Ecclesiarum.* quod dein repetitum est in Collatione septima.

VIII. Vicariatuum quoque suum Sapaudum Arelatenfi tribuit Pelagius primus, cujus tamen auctoritatem ad duo quaedam capita coercere videtur. Primum quidem, ut primum ubique locum obrineat inter Episcopos, tanquam Legatus, & quadam velut praefectura fungatur in clero, ei tamen aperte non tribuens jus convocandorum Conciliorum: *Ut sedis nostra Vicarius constitutus, ad instar nostrum in Galliarum partibus primi Sacerdotis locum obrineas.* Alterum est; *Ut singulae personae ecclesiasticae Galliarum finibus excedentes, formatas epistolas a Sapaudum accipiant.* Ad Regem autem Childebertum scribens, ait se precibus ejus dedisse hanc legationem, *secundum petitionem vestram, inquit.* Sed magni momenti est clausula quae sequitur, quae ostendit dignitatem illam parum gloriae attulisse praedecessoribus Sapaudi. *Petit enim a Rege ut quoniam ipse optaverat ejus Episcopi dignitatem hoc honore amplificari, non patiat eum contemni ab Episcopis Gallicanis aut ab aliis personis ecclesiasticis: Ne quem per vices nostras augeri postulastis, in aliqua parte cuique Gallicanorum Sacerdotum vel cujuslibet ecclesiastici ordinis persona, quod non oportet, contemptibilis habeatur.*

Verba illa indicant Episcopos Arelatenfes, tametsi legationis apostolicae sedis munere fungerentur, non admodum habitos in honore. Certè nullum regni generale Concilium reperitur ab iis convocatum fuisse, prohibentibus nimirum Regibus ac reliquis Metropolitanis. Quinetiam nulli eorum Conciliorum unquam praesidere. Contra, Aurelianus Arelatenfis post Sacerdotem Episcopum Lugdunensem subscripsit Con-

Epist. Viglij ad Aurelianum Episc. Arelat.

Rescriptum illud exat in Collat. 7. Quintae Synodi.

Pelag. ep. 6. ad Sapaudum.

Vide supra lib. 7. cap. 18. & 19. & seq.

Symmach. ep. 24. Vide supra lib. 1. cap. 11. & 12.

Epistola Viglij Pp. ad Episcopos Galliae.

cilio quinto Aurelianensi anno quingentesimo quadregesimo nono. Quò fortassis alludit Pelagius, dum Childebertum orat ne patiat Sapaudum sedis apostolicæ Vicarium contemni, ut acciderat prædecessori ejus Aureliano. Ceterum ad corrigenda peccata illa Sapaudus, tamen recentior ordinatus, præfuit Concilio Parisiensi anno DLV. subscripsitque ante Metropolitanos Vienneensem, Biturigensem, Burdegalensem, atque etiam Senonensem, quamvis synodus haberetur in provincia Senonensi.

IX. Anno DCCV. Gregorius magnus dignitatem Vicarij continuavit in Virgilio Episcopo Arelatensi, juxta petitionem Regis Childeberti, concessa prorsus illa amplitudine potestatis quam Vigilus repererat, convocandi nimirum Concilia, in quibus controversiæ ecclesiasticæ terminarentur. Quòd si causa fidei illic ageretur, aut negotia inciderent quæ dubia essent, aut ejus momenti ut in provinciis decidi nequeant, jubet ut ad sedem apostolicam referatur. Præterea illi hoc tribuit ut personæ ecclesiasticæ, quæ extra Gallias proficisci volent, teneantur ab eo accipere literas communicatorias. Attamen facile est agnoscere integram convocandorum Conciliorum auctoritatem non fuisse penes Virgilium, quandoquidem ei sanctus Gregorius tres alios Episcopos adjunxit, ut supra adnotatum est, & à Regibus postulavit ut synodum intra Gallias haberi juberent. Nihil igitur Virgilio supererat præter honorem & amplitudinem Vicarij & quandam velut generalem præfecturam in Ecclesia Gallicana; de cujus negotiis referebat ad Summum Pontificem, quocum particularem communicationem habebat.

CAPVT XX.

Synopsis.

I. Discrimen synodorum generalium Diæceson Orientis & Gallicanarum.

II. Inquiritur in originem synodorum nationalium. Cardinalis Perrozus notatus. Theodosius Imperator relationes synodicas Illyrici, in rebus dubiis, tribuit Episcopo Constantinopolitano. quod caruit effectum.

III. Photij expositio refutatur, qui omnes quaestiones canonicas tribuit putat Episcopo Constantinopolitano.

IV. De synodis generalibus Africa. Nicæna Synodus explicata. Dionysius Exiguus emendatus.

V. In Concilio universalis Africa tractabatur de causis communibus. Cetera provincialibus synodis relinquebantur discutienda. Quæ sint causa communes.

VI. Variant canones Africani quoad causas

Presbyterorum. Concilianur canones.

VII. A Concilio universalibus Africa non licebat appellare ad transmarina judicium. neque etiam à provincialibus.

I. VERUM ut perfectè intelligere possimus quamnam esset auctoritas Conciliorum generalium Diæceson Gallicanarum, non inhaerendum est omnino canoni secundo Concilij Constantinopolitani, qui synodis quinque Diæceson Orientis supremam auctoritatem tribuit decernendi de omni re quæ ad disciplinam ecclesiasticam pertinet. Nam duæ synodi, Ægyptiaca nimirum, & Antiochena, patriarchales erant; reliquæ verò tres, Pontica, Asiatica, & Thracica, quæ suis quaque cum illa synodi Diæceson suo quaque Patriarchæ subessent, earum auctoritas suprema prorsus esse debuit, neque fieri poterat ut ab alia quapiam jurisdictione penderent. Concilia autem patriarchalia semel in anno habenda esse sanciverat Justinianus, eoque accedere Metropolitanis tenebantur loco & die quem Patriarcha constitueret, judicaturi in eis quaestiones ad fidem vel ad disciplinam spectantes, sive in prima cognitione adversus Metropolitanos, aut etiam ob appellationes à sententiis Episcoporum. At synodorum Gallicanarum tanta esse auctoritas non potuit, cum patriarchales non essent. Quinimò cum Gallia essent in Occidente, auctoritatem sedis apostolicæ colebant, ad eamque necessario respicere tenebantur. Sed eo temperamento res gerebantur ut reverentia illa nihil detraheret de suprema Conciliorum potestate in quibusdam capitibus; quemadmodum celebratio Conciliorum universalium regni nihil adimebat de juribus synodorum provincialium.

II. Vtraque harum propositionum plurimum difficultatis habere videtur. Et tamen utraque verissima est. Nam materiam difficiles, quæque, cum maximi momenti essent, in synodis provincialibus definiti nequebant, deliberabantur finiebanturque in synodo uniuscujusque Diæceson. Ius autem illud melius explicari non potest quam auctoritate legum quæ synodis illis Diæcesonis initium dederunt. Imp. Honorius & Theodosius, in rescripto dato ad Philippum Præfectum prætorio Illyrici orientalis, jubent ut omni innovatione cessante, id est, pervasionibus secularis jurisdictionis vel etiam Synodi Diæceson, antiqui canones obtineant in universis provinciis Illyrici. Quòd